

Consiliul pentru Standarde Ocupaționale și Atestare
Unitatea de Cercetare și Servicii Tehnice

STANDARD OCUPATIONAL

Ocupația: Asistent social abuz, neglijare, rele tratamente

Domeniul: Sănătate și asistență socială

București 1999

Unitatea pilot:

Salvați Copiii

Coordonator proiect standard ocupațional:

Loredana Ilie

Membrii echipei de redactare a standardului ocupațional:

Mirela Carmen Lavric, coordonator proiect, Salvați Copiii

Raluca Slămnescu, coordonator program, Salvați Copiii

Referenți de specialitate:

Georgeta Păunescu, psiholog principal, Institutul de Sănătate Publică

Corina Cace, cercetător, INCSDMPS

Standard aprobat COSA la data de 07-01-1999

Cod COSA: V - 202

© copyright 1999 , COSA - U.C.S.T.

Toate drepturile asupra acestui document sunt rezervate.

Acesta nu poate fi reprodus parțial sau integral, nu poate fi folosit sau citat în alte lucrări fara acordul COSA.

Asistent social abuz, neglijare, rele tratamente

UNITĂȚILE DE COMPETENȚĂ

Domeniile de competență

Unitățile de competență

Competențe generale la locul de muncă

Comunicarea interactivă
Organizează lucrul în echipa pluridisciplinară
Planifică în timp activitățile specifice

Competențe specifice

Asistă copilul și familia în procesele de terapie și consiliere
Comunicarea interpersonală
Evaluează complexitatea cazului
Evaluează copilul din punct de vedere psihosocial și fizic
Întocmește dosarul de caz
Întocmește planul permanent
Preia cazurilor de copii neglijăți, abuzați
Sesizează autoritățile competente
Stabilește strategia de lucru în funcție de natura cazului
Susține cazul în fața comisiei pentru protecția copilului
Urmărește reintegrarea psihosocială a copilului

Comunicarea interactivă

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Participarea la discuții pe teme profesionale	1.1. Discuțiile pe teme profesionale sunt dinamizate printr-o participare activă. 1.2. Discuțiile sunt orientate în vederea realizării scopului propus. 1.3. Participarea la discuții este documentată în prealabil studiindu-se cazuri asemănătoare.
2. Transmiterea și primirea	2.1. Informațiile sunt transmise periodic membrilor echipei multidisciplinare. 2.2. Informațiile sunt transmise clar, folosind limbajul specific. 2.3. Informațiile sunt transmise și primite la timp respectând termenele propuse. 2.4. Informațiile sunt transmise pe baza unor date reale și verificabile, în forma cerută de etapa de lucru.

Gama de variabile

Teme profesionale:

abuzul (fizic, psihic, afectiv, emoțional) asupra copilului;
neglijarea;
modalități de prevenire a situațiilor de abuz;
importanța implicării familiei și a grupurilor de apartenență în reintegrarea copilului;
terapie, plasament, adopție;
ș.a.;

Membrii echipei multidisciplinare:

psiholog;
sociolog;
neuropsihiatru;
educator;
asistent social;
pedagog;
consilier psiho-pedagogic;
medic pediatru;
polițist.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

privind cazurile relativ similare întâlnite și soluționate;
de specialitate: juridice, medicale, de psihologie.

Abilități:

de comunicare interactivă;
abilitate de lucru în echipă;
de analiză și sinteză;
de a identifica natura cazului;
maleabilitate;
persuasivitatea;

La evaluare se vor urmări:

capacitatea de a susține activ dialoguri profesionale cu persoanele cu care interacționează, în vederea soluționării cazului;
abilitatea de a focaliza discuțiile asupra temei propuse;
abilitatea de a transmite prompt informațiile ce-i sunt solicitate.

—

Organizează lucrul în echipa pluridisciplinară

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identificarea membrilor echipei	<p>1.1. Membrii echipei sunt identificați în funcție de particularitățile cazului de abuz.</p> <p>1.2. Membrii echipei sunt identificați în funcție de experiențele lor anterioare în rezolvarea unor cazuri similare.</p> <p>1.3. Membrii echipei sunt identificați în mod obiectiv, dând dovadă de imparțialitate.</p>
2. Stabilirea obiectivelor	<p>2.1. Obiectivele sunt stabilite pe baza opiniilor exprimate de membrii echipei.</p> <p>2.2. Obiectivele sunt stabilite cu claritate, putând fi identificate metodele de lucru utilizate și termenele de realizare a lor.</p> <p>2.3. Obiectivele sunt stabilite cu promptitudine imediat după studierea amănunțită a cazului.</p>
3. Facilitarea schimburilor de	<p>3.1. Schimburile de informații sunt facilitate prin menținerea unei legături permanente între membrii echipei.</p> <p>3.2. Schimburile de informații sunt facilitate prin transmiterea datelor într-un timp optim.</p> <p>3.3. Schimburile de informații sunt facilitate prin comunicarea lor într-o formă clară, accesibilă.</p>

Gama de variabile

Particularitățile cazului :

abuz (fizic, sexual, psihic, emoțional);
neglijare.

Specialiștii echipei multidisciplinare:

psiholog;

sociolog;

neuropsihiatru;

educator;

asistent social;

pedagog;

consilier psiho-pedagogic;

medic pediatru;

polițist.

Schimbările de informații se pot realiza:

verbal;

în scris.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

psihologie;

tehnici de organizare a muncii în echipă.

Abilități:

de comunicare;

de decizie operativă;

maleabilitate;

de a lucra în echipă;

de analiză, sinteză și abstractizare.

La evaluare se vor urmări:

capacitatea de a selecta din potențialii specialiști pe aceia a căror experiență anterioară concordă cu particularitățile cazului;

capacitatea de a relaționa cu membrii echipei în stabilirea de comun acord a obiectivelor și termenelor;

capacitatea de a stabili graficul întâlnirilor în funcție de particularitățile cazului și de programul specialiștilor;

abilitatea de a dinamiza și media întâlnirile de lucru.

—

Planifică în timp activitățile specifice

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Ierarhizează activitățile ce urmează a fi derulate	1.1. Activitățile sunt ierarhizate în funcție de importanța lor în procesul de rezolvare a cazului monitorizat; 1.2. Ierarhizează cu atenție activitățile ce urmează a fi desfășurate în scopul stabilirii priorităților pentru stagnarea situației de criză; 1.3. Activitățile ce urmează a fi derulate sunt ierarhizate cu promptitudine imediat după stabilirea tipologiei cazului.
2. Estimează perioada de timp necesară rezolvării cazului	2.1. Perioada de timp este estimată ținând cont de complexitatea cazului încredințat spre rezolvare; 2.2. Perioada de timp este estimată pe baza unei analize atente a datelor ce compun cazul; 2.3. Estimează cu aproximație perioada de timp, elaborând un plan de activități flexibil, adaptabil noilor situații apărute;
3. Stabilește data posibilă pentru prezentarea dosarului în Comisia pentru Protecția Copilului	3.1. Data este stabilită în funcție de graficul de lucru al Comisiei; 3.2. Data este stabilită în funcție de gravitatea cazului și dinamica procesului de culegere a informațiilor necesare întocmirii dosarului; 3.3. Data este stabilită în funcție de disponibilitatea copilului, din punct de vedere al stării de sănătate, de a participa la întâlnirea Comisiei.

Gama de variabile

Activități specifice:

identificarea persoanei care a comis abuzul;
ameliorarea stării de sănătate fizică și psihică a copilului abuzat / neglijat;
consolidarea legăturii copilului cu familia extinsă;
sesizarea cazului autorităților competente;

Priorități:

îndepărtarea persoanei ce a comis abuzul din anturajul copilului;
internarea copilului într-o instituție pentru îngrijiri medicale psihice sau fizice;
contactarea familiei și prezentarea situației în mod profesionist;
contactarea școlii și medierea relațiilor copilului cu colegii și profesorii;

Tipologia cazului:

neglijare;
abuz (fizic, psihic, sexual, emoțional).
Starea de sănătate a copilului (disponibilitate):
puternic afectat emoțional;
traumatizat psihic;
vătămări corporale grave;

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

psihologia copilului și a familiei;
noțiuni elementare de medicină legală;

Abilități:

de comunicare verbală și non-verbală;
de estimare a termenelor;
de analiză și sinteză.

La evaluare se vor urmări:

Realizarea planului de lucru în concordanță cu particularitățile cazului;
Realismul datei prezentării cazului în Comisie;
Capacitatea de a stabili o ierarhizare pertinentă a acțiunilor specifice;

Asistă copilul și familia în procesele de terapie și consiliere

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Selectează instituțiile specializate	1.1. Instituțiile specializate sunt selectate în funcție de specific; 1.2. Instituțiile sunt selectate cu obiectivitate în funcție de particularitățile cazului; 1.3. Instituțiile specializate sunt selectate în urma acordului șefului ierarhic superior.
2. Stabilește programul întâlnirilor	2.1. Programul este stabilit în funcție de opiniile exprimate de specialiști și de gravitatea situației existente; 2.2. Programul întâlnirilor este stabilit imediat după realizarea profilului psiho-social și fizic al copilului; 2.3. Programul întâlnirilor este revizuit în funcție de progresele pe care le realizează copilul;
3. Încurajează participarea la programele de terapie și consiliere	3.1. Încurajează permanent participarea copilului la programele de terapie și consiliere; 3.2. Încurajează participarea clienților prin prezentarea argumentelor aduse cu privire la efectele benefice ale terapiei; 3.3. Încurajează participarea atât a copilului cât și a unor persoane de referință din anturajul copilului.

Gama de variabile

Procesele de terapie și consiliere:

consilierea psihologică;
consilierea juridică;
terapie ludică;
terapie ocupațională;
terapie de grup și individuală;
terapie și recuperare medicală;
reintegrarea în grupurile de apartenență;
muzică;
art terapie;
terapia părinților.

Instituțiile specializate:

Spital de pediatrie, Clinică de neuropsihiatrie infantilă, Dispensare;
Centre de consiliere și terapie guvernamentale și neguvernamentale;
Particularitățile cazului:

neglijare;
abuz fizic, sexual, psihic, emoțional.

Persoane de referință:

părinții;
frați / surori / alte rude apropiate;
educatori / personal de specialitate;
diriginte / profesori;
colegi de școală / prieteni;
vecini, persoane importante din comunitate.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

de psihologia copilului;
noțiuni elementare de terapie, consiliere și recuperare.

Abilități:

de comunicare verbală și non-verbală;
de motivare a copilului și a familiei.

La evaluare se vor urmări:

Capacitatea de a susține și mobiliza copilul și familia pe tot parcursul procesului de terapie;
Abilitatea de a alege cele mai eficiente măsuri de terapie;
Abilitatea de a selecta servicii complementare de terapie și consiliere;
Capacitatea de evaluare periodică a progreselor copilului și a eficienței serviciilor de terapie și consiliere;
Capacitatea de a observa copilul pe parcursul întâlnirilor;
Capacitatea de a organiza un program de întâlniri cu specialiștii realist și eficient;

—

Comunicarea interpersonală

Descrierea unității

Unitatea se referă la competențele necesare asistentului social de a comunica permanent cu toate persoanele implicate în caz, copilului abuzat, persoana care a săvârșit abuzul, specialistii din echipa multidisciplinară, fapt care permite o evaluare corectă a cazului în ansamblul său.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Evaluarea interlocutorului	1.1. Interlocutorul este evaluat pe baza abilităților de comunicare verbală și non-verbală. 1.2. Interlocutorul este evaluat cu rapiditate și într-un mod obiectiv. 1.3. Evaluarea interlocutorului este realizată într-un mediu netensionat.
2. Stabilirea modului de comunicare	2.1. Modul de comunicare este stabilit în funcție de stadiul atins în rezolvarea cazului. 2.2. Modul de comunicare este stabilit în raport cu caracteristicile psiho-sociale ale subiecților. 2.3. Modul de comunicare este stabilit clar, conform uzanțelor.
3. Transmiterea informațiilor	3.1. Informațiile sunt transmise periodic, în diferite etape ale demersului de soluționare a cazului. 3.2. Informațiile sunt transmise optim în vederea dinamizării întregului proces. 3.3. Informațiile sunt transmise clar, ținându-se seama în limbajul folosit de pregătirea profesională și particularitățile interlocutorului. 3.4. Informațiile sunt transmise pe baza unor date reale și verificabile.

Gama de variabile

Caracteristicile psiho-sociale:

pregătire profesională;
statut social;
mediul de proveniență;

Membrii echipei multidisciplinare:

psiholog;
sociolog;
neuropsihiatru;
educator;
asistent social;
pedagog;
consilier psiho-pedagogic;
medic pediatru;
polițist.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

psihologice;
sociologie;

Abilități:

de ascultare activă;
empatia;
de analiză și sinteză;
de a identifica natura cazului;
maleabilitate;
de evaluare;
de a câștiga încrederea interlocutorului;

La evaluare se vor urmări:

abilitatea de a comunica eficient indiferent de caracteristicile psiho-sociale ale interlocutorilor;
abilitatea de a-și forma un punct de vedere obiectiv asupra caracteristicilor personalității interlocutorilor;
capacitatea de a crea situații în care interlocutorul să acționeze în mod firesc;

Evaluează complexitatea cazului

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identifică contextul în care s-a produs evenimentul	1.1. Identifică cu atenție contextul în care s-a produs evenimentul în vederea stabilirii cauzelor principale și secundare; 1.2. Contextul este identificat corect pentru o evaluare reală a situației înregistrate; 1.3. Identifică cu promptitudine contextul pentru evaluarea rapidă a gravității situației în care se află copilul.
2. Contactează sursele de informare	2.1. Sursele de informare sunt contactate periodic pentru obținerea de noi informații sau verificarea diferitelor date culese; 2.2. Sursele de informare sunt contactate în funcție de caracteristicile și complexitatea cazului; 2.3. Contactează cu operativitate sursele de informare imediat după preluarea cazului;
3. Investighează copilul / abuzatorul	3.1. Copilul / abuzatorul este investigat utilizându-se un limbaj adaptat vârstei / pregătirii profesionale și capacității de înțelegere a interlocutorului; 3.2. Copilul / abuzatorul este investigat dându-se dovadă de imparțialitate în modul de formulare a întrebărilor și interpretare a răspunsurilor primite; 3.3. Copilul / abuzatorul este interviuat pe baza unor întrebări clare și la obiect.
4. Estimează gravitatea situației	4.1. Complexitatea situației este estimată corect pentru alegerea celor mai eficiente măsuri; 4.2. Gravitatea situației este estimată pe baza verificării sesizării preluate și a observațiilor primare; 4.3. Situația existentă este estimată operativ pentru stabilirea promptă a tipologiei cazului.

Gama de variabile

Contextul:

la școală / grădiniță;

în spital

în familie;

în instituții de protecție a copilului (centre de plasament, centre de primire și triere a copiilor, centre de reeducare);

pe stradă.

Cauze ale abuzului:

socio-economice;

culturale / religioase / etnice;

implicarea în activități infracționale (prostituție);

existența unor comportamente deviante în familie;

mediu școlar agresiv (profesori / colegi);

pregătirea profesională deficitară a personalului din spitale, centre de plasament ș.a.

frecventarea unor locuri cunoscute a fi favorizante pentru abuzuri / maltratări;

Surse de informare:

persoana care a săvârșit abuzul, copil abuzat;

familie;

școală;

personalul de specialitate care a venit în contact cu copilul;

martori oculari, vecinii;

Poliția, Dispensarul de cartier.

Persoana care a săvârșit abuzul:

membri al familie;

profesori;

personalul din instituții;

colegi, prieteni;

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

psiho-sociologia familiei și a comunităților;

Capacități:

de comunicare verbală și non-verbală;

de adaptare a limbajului la particularitățile interlocutorului;

de orientare în sistemul informațional;

de persuasiune.

La evaluare se va urmări:

Gradul de stăpânire a tehnicilor de intervieware;

Abilitatea de a surprinde esențialul în timpul interviului;

Capacitatea de a se adapta particularităților de comunicare ale interlocutorului;

Abilitatea de a sesiza cauzele producerii abuzului și de a stabili în cadrul acestora ierarhii pertinente;

Asigurarea și păstrarea confidențialității.

—

Evaluează copilul din punct de vedere psihosocial și fizic

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Construiește sociograma grupului de referință	1.1. Sociograma se construiește observând cu atenție comportamentul copilului în cadrul grupului de apartenență; 1.2. Pentru construirea sociogramei copilul este observat periodic urmărind compararea datelor primite cu cele proprii; 1.3. Observarea este atât participativă cât și indirectă.
2. Cumulează informațiile proprii cu rapoartele de evaluare ale specialiștilor	2.1. Toate informațiile sunt cumulate operativ în vederea dinamizării întregului proces; 2.2. Informațiile sunt ierarhizate în funcție de importanța lor în cadrul întregului proces; 2.3. Cumulează permanent diferite date în scopul obținerii unui tablou cât mai complet al cazului investigat;
3. Analizează informațiile	3.1. Informațiile sunt analizate cu obiectivitate în colaborare cu specialiștii; 3.2. Analizează detaliat întregul volum de informații considerat necesar pentru rezolvarea situației;
4. Structurează informațiile	4.1. Informațiile sunt structurate profesionist stabilindu-se o ierarhizare a importanței acestora în soluționarea cazului; 4.2. Structurează cu promptitudine informațiile cumulate; 4.3. Informațiile sunt structurate cu atenție în vederea elaborării unor concluzii corecte.
5. Conturează profilul psiho-social și fizic al copilului	5.1. Profilul copilului este conturat complet, ținând seama de informațiile reale adunate; 5.2. Conturează cu profesionalism profilul copilului pentru elaborarea unei evaluări realiste; 5.3. Profilul psiho-social și fizic este realizat pe baza rapoartelor specialiștilor și a observațiilor directe.

Gama de variabile

Observarea:

directă (participativă);
indirectă.

Grupul de apartenență:

familie;
școală;
instituție de protecție a copilului;
grupul de prieteni.

Specialiștii:

medic (pediatru, neuropsihiatru);
psiholog / consilier;
educator / pedagog;
profesori;
polițist;
asistent social.

Informații:

referitoare la dezvoltarea fizică, psihică a copilului;
referitoare la mediul socio-cultural al copilului;
istoricul copilului și al familiei

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

psihologia copilului;
sociologia grupurilor;

Abilități:

de observare, de analiză și sinteză a datelor observate;
de comunicare verbală și non-verbală;
de integrare în grupul observat;
de empatie.

La evaluare se vor urmări:

Capacitatea de a se integra în mediul în care urmează să se realizeze observațiile asupra copilului;
Abilități de sintetizare a informațiilor obținute din rapoartele specialiștilor și în urma observațiilor directe;
Capacitatea de a construi sociograma grupului de referință al copilului și de a deduce din acesta cauze ale producerii abuzului / neglijării / maltratării

—

Întocmește dosarul de caz

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Cumulează toate informațiile	<p>1.1. Informațiile sunt cumulate în funcție de importanța pe care o prezintă pentru soluționarea cazului;</p> <p>1.2. Cumulează cu profesionalism toate informațiile necesare elaborării unei imagini complete a cazului urmărit;</p> <p>1.3. Informațiile sunt cumulate periodic, pe parcursul fiecărei etape de lucru în funcție de specificul situației înregistrate.</p>
2. Analizează informațiile	<p>2.1. Informațiile sunt analizate în mod obiectiv pentru conturarea unor soluții adecvate;</p> <p>2.2. Informațiile sunt analizate în colaborare cu specialiștii din cadrul echipei multidisciplinare și pe baza raporturilor elaborate de aceștia;</p> <p>2.3. Analizează detaliat informațiile avute, pentru a surprinde toate aspectele specifice cazului.</p>
3. Structurează informațiile	<p>3.1. Informațiile sunt structurate cu atenție urmărindu-se evidențierea particularitățile cazului;</p> <p>3.2. Informațiile sunt structurate clar pentru o acomodare rapidă a membrilor Comisiei cu cazul audiat;</p> <p>3.3. Informațiile sunt structurate în funcție de specificul lor.</p>
4. Elaborează dosarul de caz	<p>4.1. Dosarul de caz este realizat în timp util urmărindu-se respectarea termenelor finale propuse pentru soluționarea cazului;</p> <p>4.2. Dosarul de caz este elaborat folosindu-se un limbaj de specialitate, la obiect;</p> <p>4.3. Pentru o prezentare corectă a cazului este elaborat pe baza datelor reale și verificabile, analizate și structurate.</p>

Gama de variabile

Informațiile pot fi:

obținute în urma interviurilor cu: copilul, familia, persoană de referință, profesori, colegi, vecini, abuzatori, specialiști;

referitoare la: contextul producerii abuzului, istoricul copilului, starea de sănătate fizică și psihică după momentul producerii abuzului, opțiuni terapeutice și de consiliere, persoana abuzatorului.

Cazul:

abuz (fizic, sexual, psihic, emoțional);

neglijare.

Etape de lucru:

preluarea cazului;

investigarea primară a cazului;

contactul cu copilul / familia / persoana de referință / persoana care a săvârșit abuzul.

realizarea profilului psiho-socioal și fizic al copilului și a fișei de caz;

sesizări către autoritățile competente;

contactarea specialiștilor și preluarea rapoartelor acestora;

Specialiștii echipei multidisciplinare:

psiholog;

sociolog;

neuropsihiatru;

educator;

asistent social;

pedagog;

consilier psiho-pedagogic;

medic pediatru;

polițist.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

juridice (de întocmire a dosarului pentru Comisia pentru Protecția Copilului);

Abilități:

de analiză și sinteză;

de structurare a informațiilor;

La evaluare se vor urmări:

- capacitatea de a structura informațiile obținute din surse multiple;

capacitatea de a surprinde aspectele specifice, esențiale ale cazului;

capacitatea de a realiza un dosar complet, care să surprindă parcurgerea tuturor etapelor de lucru;

capacitatea de a lucra cu specialiștii echipei multidisciplinare;

capacitatea de a prezenta cu suficiente amănunte cazul, respectând rigorile limbajului de specialitate și interesul superior al copilului.

—

Întocmește planul permanent

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Cumulează rapoartele periodice de evaluare ale specialiștilor din echipa multidisciplinară.	1.1. Rapoartele periodice sunt cumulate cu promptitudine, imediat după finalizarea acestora; 1.2. Cumularea rapoartelor se realizează prin raportare la criterii specifice de evaluare; 1.3. Cumularea rapoartelor periodice se realizează în scopul construirii planului individual de dezvoltare a copilului.
2. Analizează datele primite	2.1. Datele primite sunt analizate în colaborare cu membrii echipei pluridisciplinare; 2.2. Datele primite sunt analizate cu profesionalism pentru a se asigura realismul planului elaborat; 2.3. Analizează cu obiectivitate datele primite ținând cont de opiniile exprimate de specialiști.
3. Stabilește un set de măsuri pentru normalizarea situației copilului	3.1. Stabilește amănunțit un set de măsuri pentru normalizarea situației copilului; 3.2. Stabilește cu promptitudine măsurile ce sunt considerate a fi necesare pentru stoparea crizei; 3.3. Măsurile sunt stabilite în funcție de caracteristicile (specificul)
4. Adaptează planul la situațiile nou apărute	4.1. Adaptează cu atenție planul la noile situații apărute după o prealabilă analiză a acestora; 4.2. Planul este adaptat cu rapiditate noului context apărut pentru prevenirea disfuncționalităților ce pot apare; 4.3. Planul este adaptat în funcție de situația concretă apărută și avizul clientului.

Gama de variabile

Modalități de reintegrare:

consiliere psihologică a copilului și familiei;
restabilirea relațiilor cu grupurile de apartenență și în interiorul acestora;
terapie adecvată situației și particularităților copilului;
recuperare medicală și tratament neuropsihiatric;
asistență juridică;
modificarea / schimbarea grupurilor de apartenență;
plasament familial / încredințare / adopție.

Specialiștii echipei multidisciplinare:

psiholog;
sociolog;
neuropsihiatru;
educator;
asistent social;
pedagog;
consilier psiho-pedagogic;
medic pediatru;
polițist.

Criterii de evaluare:

îmbunătățirea stării de sănătate fizică și psihică prin controale periodice de specialitate;
participarea activă a copilului în procesul de reabilitare;
reintegrare în procesul de învățământ;
normalizarea relațiilor cu familia.

Situații nou apărute:

repetarea abuzului / neglijării / maltratării;
refuzul colaborării copilului sau a familiei cu specialiștii;
înrăutățirea stării de sănătate psihică sau fizică a copilului;
apariția unor efecte complementare ale abuzului / neglijării / maltratării;
adaptarea rapidă a copilului în familia substitutivă;
ș.a.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

psihologice;
tehnici și metode de comunicare eficientă;
de planificare și evaluare;
de monitorizare a progreselor;

Abilități:

de stabilire a unor relații bazate pe încredere reciprocă;
de structurare a informațiilor și revizuire a planului permanent în funcție de situațiile nou apărute;
de anticipare a progreselor copilului.

La evaluare se vor urmări:

capacitatea de a formula un plan permanent individualizat, realist, viabil;
capacitatea de a surprinde caracteristicile copilului asupra cărora intervenția este necesară și poate avea succes;
capacitatea de a readapta planul permanent la situațiile nou apărute;
profesionalismul manifestat în procesul de selectare a setului de măsuri necesare pentru normalizarea situației copilului;
consecvența și implicarea manifestate pe tot parcursul rezolvării cazului;
realismul termenelor din planul individual stabilit, inclusiv cel de finalizare a cazului.

Preia cazurilor de copii neglijați, abuzați

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Preia sesizările privitoare la situațiile de abuz, neglijare, maltratare	1.1. Sesizările primite sunt preluate periodic, de la șeful ierarhic superior (în cazul Direcțiilor pentru Protecția Drepturilor Copiilor); 1.2. Preia cu promptitudine sesizările repartizate. 1.3. Sesizările sunt preluate, fără discriminare, fără a fi judecate în mod subiectiv.
2. Analizează datele cuprinse în	2.1. Datele sunt analizate cu atenție în vederea elaborării unor concluzii pertinente; 2.2. Analizează corect totalitatea datelor cuprinse în sesizare;
3. Verifică datele în vederea stabilirii veridicității lor	2.3. Informațiile cuprinse în sesizarea preluată sunt analizate succint. 3.1. Datele sunt verificate cu atenție, în vederea separării informațiilor reale de cele neveridice; 3.2. Sunt verificate prompt datele din punct de vedere al veridicității acestora în vederea demarării rapide în procesul de soluționare a cazurilor; 3.3. Datele sunt verificate cu obiectivitate pentru încadrarea corectă a

Gama de variabile

Sesizările pot fi:

clare, concise, ambigue, incomplete;

Din punctul de vedere al veridicității sesizările pot fi:

reale, false, tendențioase, exagerate;

Datele se referă la:

locul producerii abuzului, maltratării;

persoana care a produs neglijarea / abuzul;

starea în care se află copilul în momentul sesizării;

momentul în care s-a produs abuzul / neglijarii / abuzului.

Încadrarea cazului:

neglijare;

maltratare;

abuz (fizic, psihic, sexual, emoțional).

Ghid pentru evaluare

La evaluare se vor urmări:

Cunoștințe:

juridice, de încadrare a cazului (abuz / neglijare / maltratare)

Abilități:

de comunicare;

de analiză;

La evaluare se vor urmări:

Obiectivitatea aprecierilor și capacitatea de a încadra corect cazul;

Gradul de cunoaștere a legislației în domeniul protecției copilului și legislația familiei;

Capacitatea de a sesiza subiectivismul, nerealismul datelor din sesizare. _

Sesizează autoritățile competente

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identifică autoritățile competente în soluționarea cazului	1.1. Autoritățile sunt identificate cu promptitudine în vederea stopării situației de criză; 1.2. Autoritățile competente sunt identificate pe baza listelor instituțiilor cu responsabile existente la sediul serviciului de asistență socială; 1.3. Autoritățile competente sunt identificate în funcție de tipologia
2. Întocmește sesizările către autoritățile competente	2.1. Sesizările sunt întocmite cu promptitudine imediat după primele constatări făcute cu privire la caz; 2.2. Întocmește corect sesizările către autoritățile competente; 2.3. Sesizările sunt întocmite pe baza datelor reale, constatate și verificabile;
3. Transmite sesizările autorităților competente	3.1. Sesizările sunt transmise imediat după analiza primară a situației constatate; 3.2. Transmite operativ sesizările autorităților competente; 3.3. Sesizările transmise sunt urmărite periodic în vederea urgentării rezolvării lor.

Gama de variabile

Tipologia cazului:

neglijare;

abuz (fizic, psihic, sexual, emoțional).

Autoritățile competente:

Poliție;

Dispensarul de cartier, Spitale de pediatrie;

Institutul medico-legal;

Procuratură / Judecătoria;

Comisia pentru Protecția Copilului;

Școala / Inspectoratul Școlar;

ONG-uri.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

juridice / administrative;

Abilități:

de comunicare verbală și în scris;

de utilizare a stilului profesionist de comunicare scrisă;

La evaluare se vor urmări:

Abilitatea asistentului social de a sesiza strict acele autorități competente care pot interveni în soluționarea cazului;

Redactarea sesizărilor într-o formă clară, concisă, obiectivă;

Abilități de comunicare cu autoritățile competente, într-un limbaj de specialitate;

Capacitatea de a se informa și orienta în identificarea autorităților competente;

Capacități de comunicare verbală și non-verbală;

Capacitatea de redactare a sesizărilor specifice către fiecare din autoritățile competente;

Stabilește strategia de lucru în funcție de natura cazului

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identifică tipologia cazului	1.1. Tipologia cazului este identificată pe baza informațiilor din sesizare și a observațiilor primare făcute; 1.2. Identifică cu profesionalism caracteristicile specifice cazului; 1.3. Identifică cu promptitudine tipologia cazului în scopul stabilirii primelor măsuri de acțiune pentru stoparea situației.
2. Elaborează planul de lucru	2.1. Planul de lucru este elaborat detaliat pe baza normelor de acțiune specifice tipologiei cazului; 2.2. Planul de lucru este elaborat cu claritate evidențiindu-se obiectivele intermediare și termenii specifice; 2.3. Elaborează planul de lucru pe baza prelucrării informațiilor deținute.
3. Stabilește gama criteriilor de evaluare specifice obiectivelor intermediare	3.1. Gama criteriilor de evaluare este stabilită detaliat, pe etape ale procesului de soluționare a cazului; 3.2. Stabilește corect gama criteriilor de evaluare urmărind prin aceasta eficientizare propriei activități; 3.3. Gama criteriilor de evaluare este stabilită în funcție de complexitatea cazului.

Gama de variabile

Tipologia cazului

neglijare;

abuz (fizic, psihic, sexual, emoțional).

Observații primare asupra:

situației copilului;

gravității abuzului;

persoanei ce a săvârșit abuzul;

contextului neglijării / abuzului;

altor persoane implicate;

Primele măsuri:

scoaterea copilului din contextul în care s-a produs abuzul;

contactarea legistului, medicului, Poliției, familiei, școlii;

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

juridice referitoare la încadrarea cazului: abuz / maltratare / neglijare;

administrative.

Abilități:

de sinteză;

de elaborare a unui plan de lucru;

de operaționalizare a obiectivelor;

de anticipare a acțiunilor viitoare.

La evaluare se vor urmări:

Capacitatea de a elabora un plan de lucru realist;

Realismul în stabilirea obiectivelor cazului și a termenelor specifice pentru realizarea fiecărui obiectiv;

Modul de evaluare a propriilor obiective;

Operativitatea în identificarea și aplicarea primelor măsuri de intervenție;

—

Susține cazul în fața comisiei pentru protecția copilului

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Evidențiază aspectele esențiale ale cazului	1.1. Evidențiază cu atenție aspectele esențiale ale cazului, urmărindu-se argumentarea motivelor pentru care cazul a fost încadrat într-o anumită tipologie specifică; 1.2. Aspectele esențiale sunt evidențiate succint, pe baza informațiilor cuprinse în dosarul de caz; 1.3. Aspectele esențiale ale cazului sunt evidențiate utilizându-se un limbaj de specialitate.
2. Pledează pentru o decizie a Comisiei cea mai adecvată situației copilului	2.1. Pledează permanent prin atitudinea adoptată pentru o decizie corectă; 2.2. Pledează cu hotărâre pentru o decizie corectă a Comisiei aducând argumente solide în sprijinul propunerilor sale de soluționare a cazului; 2.3. Pledoaria este susținută prin mijloace oratorice și argumente
3. Încurajează clienții în a-și exprima punctul de vedere în fața Comisiei pentru Protecția Copilului	3.1. Clienții sunt încurajați permanent în a-și exprima propriile opinii în fața Comisiei; 3.2. Încurajează în mod real clienții printr-un comportament și un limbaj adaptat permanent la nivelul de înțelegere al acestora; 3.3. Clienții sunt motivați prin conștientizarea prealabilă a importanței prezentării în mod direct (de către ei) și exhaustiv a cazului.

Gama de variabile

Tipologia cazului :

abuz (fizic, sexual, psihic, emoțional);
maltratare;
neglijare.

Aspecte esențiale:

abuz fizic / sexual asupra copilului, în mod repetat, de către o persoană din imediata apropiere a copilului;
abuz sau neglijare emoțională a copilului, în familie sau într-o instituție de protecție a copilului;
nesatisfacerea nevoilor primare, de creștere și îngrijire ale copilului, pe o perioadă lungă de timp;
folosirea copilului în activități economice care afectează dezvoltarea sa fizică, psihică, intelectuală prin retragerea copilului din instituțiile de învățământ;
tratarea copilului ca obiect, instrument și nu ca o ființă umană;
ș.a.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

juridice;
psihologice;
tehnici și metode de comunicare eficientă;

Abilități:

de stabilire a unor relații bazate pe încredere reciprocă;
de structurare a informațiilor;
de comunicare într-un limbaj adecvat capacității de înțelegere a interlocutorului fără să neglijeze importanța comunicării cu membrii Comisiei într-un limbaj de specialitate.

La evaluare se vor urmări:

capacitatea de a prezenta informațiile structurate într-o manieră obiectivă;
capacitatea de a surprinde și transmite aspectele specifice, esențiale ale cazului;
capacitatea de a utiliza metode și tehnici de comunicare menite să dinamizeze discuțiile și să le orienteze strict spre rezolvarea cazului prin respectarea interesului superior al copilului;
atitudinea asistentului social în Comisie: echilibrul psihic al asistentului social și aptitudinile sale, atitudinea față de membrii Comisiei și de clienți, ținuta vestimentară;

—

Urmărește reintegrarea psihosocială a copilului

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identifică modalități de reintegrare	<p>1.1. Modalitățile de reintegrare sunt identificate în funcție de tipologia cazului;</p> <p>1.2. Identifică cu promptitudine modalitățile de reintegrare, pentru o soluționare în cât mai scurt timp a cazului;</p> <p>1.3. Modalitățile de reintegrare sunt identificate corect, după o analiză detaliată a cazului.</p>
2. Participă la ședințe de terapie	<p>2.1. Participă permanent la ședințe de terapie fiind garantul unui climat sigur pentru clienții săi;</p> <p>2.2. Participă efectiv la ședințele de terapie, intervenind în discuții atunci când este cazul;</p> <p>2.3. Participă la întâlnirile cu terapeuții înregistrând progresele realizate de copil.</p>

Gama de variabile

Tipologia cazului :

abuz (fizic, sexual, psihic, emoțional);
maltratare;
neglijare.

Modalități de reintegrare:

consiliere psihologică a copilului și familiei, terapie psihologică pentru copil și familie;
restabilirea relațiilor cu grupurile de apartenență și în interiorul acestora;
terapie adecvată situației și particularităților copilului;
recuperare medicală și tratament neuropsihiatric;
asistență juridică;
modificarea / schimbarea grupurilor de apartenență;
plasament familial / încredințare / adopție.

Terapie:

- terapie comportamentală;
terapie ocupațională;
terapie ludică;
terapie de grup / individuală;
art - terapie.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

metode și tehnici de asistență socială a familiei și copilului;
psihoterapie;
pedagogie;
consiliere;
tehnici și metode de comunicare interpersonală;

Abilități:

de stabilire a unor relații bazate pe încredere reciprocă;
empatia;
de observare și înregistrare a progreselor copilului;
de comunicare într-un limbaj adecvat capacității de înțelegere a interlocutorului fără să neglijeze importanța comunicării cu terapeuții într-un limbaj de specialitate;
de evaluare obiectivă a performanțelor copilului.

La evaluare se vor urmări:

capacitatea de a identifica cele mai adecvate modalități de reintegrare, în raport cu natura cazului; semnalarea situațiilor în care dată fiind gravitatea abuzului trebuie instituit plasamentul familial / încredințarea / adopția;
capacitatea de a urmări permanent progresele copilului și de a identifica modalități noi de terapie, în funcție de evoluția copilului;
perseverența în asistarea copilului și a familiei până în momentul în care feed-back-ul înregistrat semnalează normalizarea situației;
profesionalismul manifestat în relațiile cu specialiștii ce asigură terapia / consilierea copilului.

—